

Motion till riksdagen 2006/07:Ub13

av Mats Pertoft m.fl. (mp)
med anledning av prop. 2006/07:69

Förbättrad ordning, trygghet och studiero i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en rätt att omhänderta föremål som tillhör elev samt även en rätt att överklaga detta beslut.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förflyttning av elever enbart får ske med hänsyn till övriga elevers trygghet.

Inledning

Regeringen föreslår i propositionen ändringar i skollagen på två punkter. Dels vill man göra det möjligt för rektorer och lärare att från elever omhänderta föremål som används på ett störande sätt eller som kan utgöra fara för säkerheten i skolan, dels göra det möjligt för kommuner att besluta att flytta en elev till en annan skola mot vårdnadshavarnas önskemål. Kommunen ska kunna fatta ett sådant beslut om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Miljöpartiet vill framhålla vikten av att värna elevers integritet och rättssäkerhet. Även om vi i Miljöpartiet i viss utsträckning delar regeringens uppfattning om att dessa möjligheter kan behövas som yttersta åtgärd, är vi kritiska till regeringens förslag på ett antal punkter som rör just elevernas integritet och rättssäkerhet.

Fel! Okänt namn på

Omhändertagande av föremål som tillhör elever

Regeringen föreslår i propositionen att en bestämmelse ska införas i skollagen som gör det möjligt för rektor eller lärare att från elever omhänderta föremål som antingen används på ett störande sätt eller som kan utgöra en fara för säkerheten.

Miljöpartiet de gröna anser att det kan finnas behov av en reglering av det slag som regeringen föreslår. Vi tror dock inte att det problem som den föreslagna lagstiftningen är ämnad att lösa är särskilt vanligt. Liksom de flesta vuxna inser att det är lämpligt att stänga av mobiltelefonen när man går in på ett möte, inser de flesta elever lämpligheten i att göra detsamma när de går in på en lektion. I den händelse någon gör ett misstag så löser lärarna och eleverna det utan problem och i god ton. Det kan dock i undantagsfall vara befoget att ta ifrån en person ett föremål som används störande, om situationen inte kan lösas på annat sätt. Regeringens förslag är därför relevant. Vi anser dock att den föreslagna lagändringen är problematisk från rättssäkerhetssynpunkt. För en elev som anser att ett beslut om omhändertagande av föremål fattats på felaktiga grunder finns ingenstans att vända sig för att få saken omprövad. Det är en viktig rättslig princip att alla myndighetsbeslut kan överklagas eller omprövas. Om lärare och rektorer ska få en unik laglig möjlighet att omhänderta annans egendom, så måste naturligtvis en möjlighet att få dessa beslut prövade följa.

Miljöpartiet anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en rätt att omhänderta föremål som tillhör elev samt även en rätt att överklaga detta beslut.

Förflyttning av elever med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero

Regeringen föreslår i propositionen att en bestämmelse ska införas i skollagen som innebär att kommunen mot vårdnadshavarens önskemål ska kunna besluta att flytta en elev till en annan skola än den som eleven är placerad i. Kommunen får bara fatta ett sådant beslut om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Lagändringen ämnas främst tillämpas vid allvarliga fall av mobbning. Miljöpartiet vill framhålla att det bästa sättet att komma åt problemen med mobbning är att arbeta preventivt och vill framhålla vikten av att den nya lagen om mobbning och annan kränkande behandling i skolan tillämpas.

Miljöpartiet vill understryka vikten av att ett beslut om att omplacera en elev endast fattas då alla andra möjligheter att komma till rätta med situationen uttömts. Vi anser inte att omplacering är ett sätt att lösa problem med mobbning. Skolorna måste arbeta preventivt och då en situation uppkommit sätta in ordentliga stödåtgärder för att hjälpa såväl den kränkta personen som

Fel! Okänt namn på

den som mobbar. En elev som kränker en annan mår inte bra utan behöver stöd och hjälp för att hitta en balans i tillvaron och lösa de bakomliggande problemen. Vi motsätter oss dock inte att kommunen som en allra yttersta åtgärd får möjlighet att flytta en elev mot vårdnadshavarens vilja. Även om vi inte anser att en sådan åtgärd löser själva grundproblemet, så kan det i svåra fall vara nödvändigt för att värna en annan elevs trygghet. Miljöpartiet anser dock att möjligheten endast ska finnas om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet. I motivtexten till lagförslaget argumenterar regeringen väl och beskriver utförligt i vilken typ av situation en åtgärd av detta slag kan vara aktuell. Men enligt lagförslaget ska en elev också kunna flyttas mot sin vilja om det anses nödvändigt med hänsyn till övriga elevers studiero. I detta fall lämnas det öppet för tolkning vilken typ av situation detta kan gälla. Vad som åsyftas med begreppet studiero definieras varken i lagtexten, förarbetena eller författningskommentarerna. Miljöpartiet anser att denna bristfällighet i propositionen skapar en risk för godtycklighet i tillämpningen och att åtgärden kan komma att användas i situationer där den inte är befogad.

Miljöpartiet anser därför att riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening att förslaget om förflyttning av elever mot vårdnadshavares önskemål enbart får ske med hänsyn till övriga elevers trygghet.

Stockholm den 4 april 2007

Mats Pertoft (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Esabelle Reshdouni (mp)

Mehmet Kaplan (mp)

Gunvor G Ericson (mp)